

Nr 669.

Av herr **Svensson** i Ljungskile m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 369, angående anslag till abortförebyggande åtgärder m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 369 angående abortförebyggande åtgärder föreslås bl. a. en utvidgad upplysnings- och rådgivningsverksamhet på det sexuella området. Beträffande upplysningsverksamheten bland de vuxna anses denna även böra omfatta förebyggande födelsekontroll. I anslutning härtill föreslår 1941 års befolkningsutredning, att skyldighet skall införas för apoteksinnehavare ett försälja preventivmedel. De hörda apotekareorganisationerna ha inte erinrat något häremot, och departementschefen ansluter sig till detta förslag.

Vi skola inte i detta sammanhang söka anföra de skäl, som kunna tala för eller emot en dylik åtgärd. Givetvis har befolkningsutredningen rätt i att det från statens sida skulle vara inkonsekvent att å ena sidan bedriva upplysning om preventivmedel och under vissa förutsättningar rekommendera deras användning och å andra sidan deklassera handeln därmed.

Om det är så att vi här i Sverige ha emellan 10 000 och 20 000 aborter per år — och vi ha ingen möjlighet att motsäga och än mindre att motbevisa detta påstående — då måste detta betraktas som ett ödesdigert sjukdomssymtom för hela vårt folk. Säkerligen äro de krafter som fört oss in i detta läge av växlande art och styrka. Samhällskonstruktiva faktorer av ekonomisk och social art spela utan tvivel sin roll. Mer än allt annat är det dock, enligt vår mening, en fråga om människornas livsåskådning och moraliska reaktioner inför utvecklingen på släktlivets område.

Under dessa förhållanden är det inte underligt, om uppfattningen om vad som bör göras för att leda utvecklingen in på sundare linjer växlar. Detta gäller inte minst frågan om hur samhället bör ställa sig till den förebyggande födelsekontrollen och konsekvenserna i olika riktningar av en på detta område vald ståndpunkt. Så mycket bör i alla fall vara klart, att man på detta, lika litet som på andra, område inte bör gå fram på sådant sätt, att man genom tvingande bestämmelser kränker någons samvete i hans livsföring eller i hans yrkesutövning.

Enligt vad vi ha oss bekant finnes det åtskilliga apotekare, som inte för sitt samvetes skull anse sig kunna engagera sig i en handel med preventivmedel. Det är enligt vår mening inget samhällsintresse att tvinga dem därtill. Oavsett vad uppfattning man har i själva sakfrågan bör dessa apotekares personliga uppfattning respekteras.

Med hänvisning till det ovan sagda få vi hemställa,

att riksdagen, vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 369 om abortförebyggande åtgärder, måtte uttala som sin mening, att handeln med preventivmedel vid apoteken inte måtte göras obligatorisk.

Stockholm i november 1945.

Wald. Svensson.

O. Malmborg,
Skövde.

Birger Utbult.

Edv. Gustafsson,
Bogla.

Joh. W. Johnsson.
